

Vragen en antwoorden Raadsambassadeurs Bergen Jaarstukken 2023 en Begroting 2025 Zaffier

Vragen 18 april, raadsambassadeur Alexandra Otto

In de eerste plaats over de structuur: aansluiting jaarverslag op kadernota en op begroting:

In het jaarverslag & kadernota wordt gerapporteerd aan de hand van programma (nummers), in de begroting worden doelstellingen genoemd. Hoe moet ik de relatie tot die twee zien?

- Dan wordt in het jaarverslag mooi uitgewerkt op welke manier aan de algemene omschrijving van de programma's invulling is gegeven via doelen en acties. Waarom zijn deze niet eerder weergegeven, deze geven namelijk veel helderheid over wat Zaffier allemaal doet.

Antwoord: Hier is de ontwikkeling van Zaffier als groeiende organisatie goed zichtbaar. Wij zijn op zoek naar de beste manier om te rapporteren over onze voortgang. De jaarrekening 2023 dient echter in lijn te zijn met de begroting 2023 en om deze reden wordt vooral gekeken naar de programma's/clusters. Voor 2025 willen wij meer naar doelstellingen in plaats van langs de lijn van clusters rapporteren. Daarmee proberen wij vooral integraal naar de organisatie te kijken, alle medewerkers werken in dezelfde richting, niet voor alleen een cluster.

Ten aanzien van het jaarverslag:

Wat zijn de gevolgen geweest voor de aangepaste regelgeving rondom inzet van asielzoekers (nu wel al na half jaar mogelijk)? Heeft dit tot extra werkzaamheden / druk geleid?

Antwoord: Het jaarverslag heeft betrekking op 2023 en hier zien we nog geen gevolgen. Ook nu in 2024 nog niet. Asielzoekers kunnen direct aan het werk maar Zaffier hoeft hier nog geen extra inzet voor te plegen. De ondersteuning en begeleiding van asielzoekers ligt bij het COA. Als er eenmaal een status is toegekend dan valt de statushouder onder de verantwoordelijkheid van de gemeente en voor Zaffier die de wet inburgering uitvoert.

Welke rol heeft Zaffier bij inburgering?

Antwoord: Zaffier voert de Wet inburgering uit conform de bestuurlijke opgave. We voeren de regie op de uitvoering van het inburgeringsproces van alle inburgeringsplichtigen. Zowel van asielstatushouders als gezinsmigranten. We hebben een centrale rol in de intake, begeleiding en advisering van inburgeringsplichtigen en het organiseren van een leerroute. Ook ontzorgen we de statushouder de eerste 6 maanden financieel en zorgen we ervoor dat ze zo snel mogelijk mee kunnen doen. Het liefst via betaald werk en als dat nog niet kan middels andere vormen van participatie

Op welke wijze organiseert Zaffier opvang van statushouders (p16), valt dat ook onder hun verantwoordelijkheid?

Antwoord: De taakstelling en de huisvesting van statushouders is een verantwoordelijkheid van de gemeente zelf.

Zaffier komt in beeld als statushouders een woning hebben toegewezen in de gemeente. Zaffier is verantwoordelijk voor de maatschappelijke begeleiding, de inburgering en natuurlijk voor de bijstandsuitkering. Doel van de begeleiding is het vergroten van de kennis over hoe de Nederlandse en lokale samenleving praktisch is georganiseerd.

Hogere doel is een zo snel mogelijke integratie en participatie door het aanbieden van een integraal programma waarin inburgering, integratie en participatie zoveel als mogelijk parallel lopen. Voor de

maatschappelijke begeleiding hebben we een overeenkomst afgesloten met Inova. Zij staan in nauw contact met het Sociaal Team.

Pilot Simpel Switchen is gestart op welke wijze kan ik zien of dat weer in de nieuwe begroting is verwerkt voor 2025? of wordt dat later besloten?

Antwoord: De pilot Simpel Switchen is gestart in september 2023 en loopt door tot oktober 2024 en is daarom niet verwerkt in de begroting 2025.

Verder is de financiële toelichting op verschil tov begroting in de jaarstukken erg compleet en helder.

Ten aanzien van de begroting:

Vliegwiel mede agv financiële tekorten. Is hier ervaring mee in andere gemeenten en welke risico's spelen hier mogelijk?

Antwoord: Het vliegwiel is uniek in die zin dat de financiële prikkels vanuit de Participatiewet direct worden ingezet ter financiering van de doelgroep. De mate waarin gemeenten met verschillende inwonersaantallen profiteren van deze financiële prikkels is meegenomen in welke gemeente welk bedrag in het vliegwiel stopt. Uiteraard maken andere gemeenten ook gebruik van deze prikkels, maar niet op deze directe manier. Indien wij het vliegwiel gebruiken waar het voor bedoeld is, voor inwoners in de bijstand die zonder ontwikkelbedrijf in de bijstand zouden blijven, zijn er op dit moment geen risico's voor onze deelnemende gemeenten. Zodra de financiële prikkels in de participatiewet zouden veranderen is het van belang om het instrument opnieuw tegen het licht te houden.

Zaffier Academie is mooi concept. Hoe wordt dit in andere gemeenten ingevuld en wordt daar bij de opzet naar gekeken?

Antwoord: Er zijn verschillende mogelijkheden om te komen tot een Zaffier Academie.
Globaal:

1. Zelf een Academie of leerplatform vormgeven;
2. Aansluiten op bijvoorbeeld de My Learning Factory (MLF), leerplatform van gemeente Alkmaar i.s.m. gemeente Hollands Kroon. We zijn in gesprek met de MLF over de mogelijkheden en voorwaarden.

Op dit moment zoeken we uit welke optie voor Zaffier het beste aansluit op de eigen visie/missie/werkwijze. Wij kijken zeker naar hoe dit bij andere gemeenten/GR-en is opgezet.

Reeds aangegeven bij Kadernota dat we de groep 55+ die erg groot is in onze gemeente missen. In tegenstelling tot de berichtgeving in de media (<https://nos.nl/nieuwsuur/artikel/2432366-tienduizenden-ongewenst-werkloze-55-plussers-ondanks-recordkrapte>) gaf u aan dat deze groep kleiner is dan de jongeren die op de bank zitten in onze gemeente. Op welke wijze zouden wij over dit soort cijfers gerapporteerd kunnen worden?

Antwoord: Zaffier is 2x per jaar aanwezig op de regionale GR avonden waarbij dit soort cijfers besproken kunnen worden. Ook kunnen wij, op uitnodiging van de raad, bij de gemeente Bergen langskomen om deze cijfers bij jullie te presenteren.

Vragen 24 april, raadsambassadeur Rob Bloemkolk

Over de doelstellingen:

Wat is 'simpel switchen'?

Antwoord: er is veel over simpel switchen te lezen via deze link: [Pilot Simpel Switchen: meedoen op de best passende plek | Zaffier](#)

Hoe ziet in het kort het werk van team Bijzondere Bijstand voor 'niet klanten' eruit? En hoe wordt bepaald bijstand te verlenen aan deze groep?

Antwoord: Het team bijzondere bijstand behandelt aanvragen bijzondere bijstand voor inwoners zonder bijstandsuitkering. Voor deze inwoners moet nog vastgesteld worden wat het inkomen en vermogen is. In het bijzondere bijstand beleid van de gemeente Bergen is vastgesteld welke inkomens- en vermogensnormen worden gehanteerd.

Ook behandelt het team bijzondere bijstand de aanvragen voor een minimaregeling. Voor Bergen is dit de maatschappelijke participatiekosten. Dit doen zij voor inwoners met bijstandsuitkering en zonder bijstandsuitkering.

Wat betekent de mogelijke invoering van het wetsvoorstel aanpak meervoudige problematiek sociaal domein (Wams) voor Zaffier?

Wams regelt dat gemeenten de wettelijke mogelijkheid krijgen om tot een gecoördineerde aanpak te komen voor mensen of gezinnen met meerdere problemen. Zo kan die hulp goed op elkaar worden afgestemd. Met de Wams kan ervoor gezorgd worden dat gemeenten, Zaffier en andere betrokken organisaties die deze gezinnen helpen, makkelijker gegevens kunnen uitwisselen. Voor Zaffier betekent dit een vereenvoudiging in de integrale brede aanpak. Gezinnen worden eerder en sneller geholpen. De wet is al meerdere keren uitgesteld. Met de gemeente zal Zaffier samen gaan kijken waar we onze processen kunnen aanpassen om de inwoner nog beter te kunnen ondersteunen. Zo moeten er bijvoorbeeld afspraken worden gemaakt over de regisseursrol in een casus.

'Daarnaast is het om toekomstbestendig te blijven belangrijk om een goed verzuimbeleid te hebben dat uitvoerbaar en effectief is.' Over het Werkbedrijf. Hoe ziet dat verzuimbeleid eruit?

Antwoord: Zaffier werkt aan een verzuimprotocol, een zogenaamde "one pager" en een uitgebreide versie waarin alle informatie rondom omgang met een zieke medewerker staat beschreven. Hierin omschrijven we wat een werknemer moet doen als hij zich niet in staat acht te kunnen werken en zich ziek wil melden. In het uitgebreide stuk staan de rechten en plichten van ons als werkgever en die van de werknemer beschreven.

Het is een leidraad voor de organisatie.

In het verzuimbeleid staat onder andere informatie over het zogenaamde basiscontract. Zaffier valt onder de zogenaamde 'maatwerk regeling' wat inhoudt dat ze geen Arbodienst heeft aangetrokken om de verzuimbegeleiding te doen maar die (geaccrediteerde en gecertificeerde) kerndeskundigen aantrekt zodat ze een de Arbo wet op dit vlak kan uit oefenen.

Zaffier heeft intern een Veiligheidskundige als preventiemedewerker, casemanagement en heeft vervolgens haar bedrijfsarts en Arbeidsdeskundige ingehuurd op vaste basis.

Zaffier gebruikt het zogenaamde 'eigen regie model' waarbij de leidinggevende eerste verantwoordelijke is bij het begeleiden van een zieke medewerker, gericht op spoedige terugkeer naar (eigen) werk.

Daar waar leidinggevendens moeite hebben hoe te handelen in geval van (complex) verzuim, zoals binnen het Werkbedrijf, daar wordt meer ondersteuning aan de leidinggevende gegeven tijdens de verzuim periode.

We hebben de focus op Preventie. In het verzuimbeleid wordt omschreven wat Zaffier eraan doet om te voorkomen dat de werknemers (langdurig) verzuimen.

Vaste onderdelen ter voorkoming van verzuim is het aanbieden van een PMO (periodiek medisch onderzoek) en preventieve spreekuren bij onze bedrijfsartsen.

Wordt in het kader van (jeugd)schuldhelpverlening ook gekeken naar 'Buy now, pay later' kredieten die steeds vaker ook aan jongeren beneden de 18 worden verstrekt? Deze kredietbedrijven werken met apps en zijn snel en eenvoudig toegankelijk. Is daar al beleid voor? Hoe pakken jullie dat aan?

Antwoord: Schuldhelpverlening kan pas vanaf 18 jaar omdat voor die tijd de ouders financieel verantwoordelijk zijn. Wij kunnen er geen beleid voor maken. Wel besteden wij er aandacht aan met de voorlichtingen op scholen en bij ketenpartners. Daarnaast hebben wij de budgetcursus waarbij aandacht hieraan wordt besteedt. Probleem wat wij zeker herkennen maar meer dan aandacht eraan te besteden en mensen bewust ervan te maken is hetgeen wat wij kunnen doen. Reeds zijn deze signalen ook gemeld bij onze branchevereniging NVVK die hier aandacht voor heeft.

Er wordt melding gemaakt van een halvering van het traject schuldhelpverlening. Hoe ziet dat eruit?

Antwoord: Het traject was tot 1 juli 2023 een traject van 36 maanden (startdatum ondertekening schuldregelingsovereenkomst). Die termijn is aangepast naar 18 maanden (startdatum ondertekening schuldregelingsovereenkomst). Voordat een inwoner de schuldregelingsovereenkomst ondertekend heeft de inwoner een aanmeldgesprek, intakegesprek gehad en hebben wij gestabiliseerd waarbij budgetbeheer wordt opgestart. Stabiliseren doen wij zodat we zeker weten dat de inwoner klaar is voor een schuldregelingstraject en alle schulden bekend zijn. Binnen die 18 maanden hebben wij 4 maanden de tijd om de schuldregeling rond te krijgen en de schuldeisers een betalingsvoorstel te doen tegen finale kwijting. Als alle schuldeisers meewerken dan is de inwoner na 18 maanden schuldenvrij. De schuldeisers worden dan afbetaald middels een saneringskrediet waarbij de inwoner 1 schuldeiser nog over heeft. Gedurende die 18 maanden werken wij aan de gedragsverandering met als doel dat iemand na de 18 maanden in staat is om zijn eigen financiën goed te beheren om terugval te voorkomen.

Tevens wordt melding gemaakt van de vereenvoudiging van aanvragen, een wens die ook lokaal leeft. Vindt er uitwisseling plaats met aangesloten gemeenten? Is er sprake van standaardisatie? Hoe staat het daarmee?

Antwoord: In 2023 is Zaffier gestart met het vereenvoudigen van processen; wat simpel kan simpel organiseren! Onze inwoners die een bijstandsuitkering ontvangen en dus bij ons in beeld zijn, hoeven bijvoorbeeld niet meer zelf jaarlijks de individuele inkomensloeslag aan te vragen maar krijgen deze automatisch. Ook is er kritisch gekeken naar de hoeveelheid aan bewijsstukken die de

inwoner bij een aanvraag moet indienen, deze bewijslast is teruggebracht. De werkwijzen voor de 6 gemeenten worden hierin zoveel als mogelijk geharmoniseerd.

Hoe verloopt de hersteloperatie kinderopvang in het kader van de Toeslagaffaire. Zijn er aantallen te melden? Een tijdspad?

Antwoord: Inmiddels zijn alle ouders uit de gemeente Bergen benaderd. Er zijn 4 lopende plannen van aanpak. Een 5^e plan is in de maak, intake hiervoor heeft plaatsgevonden.

De laatste dossiers waarbij de hulpvraag nog niet duidelijk was zijn opnieuw benaderd. Hier is een nieuwe intake uit gekomen.

De lopende plannen van aanpak bevatten ondersteuning op meerdere leefgebieden. De verwachting is dat de ondersteuning die hieruit voortvloeit langere tijd zal duren.

Kindregeling:

Er zijn twee meerderjarige kinderen met een eigen plan van aanpak. Twee 16 +ers worden gesproken voor een eigen plan van aanpak.

Daarnaast zijn er 7 minderjarige kinderen in beeld die vallen onder het plan van aanpak van ouders.

Over de begroting:

Vooral gekeken naar de risicoanalyse op blz. 30 t/m 32.

Zijn hier de gevolgen van het 'ravijnjaar' 2026 in verdisconteerd? Of is daar nog onvoldoende zicht op?

Antwoord: Het is nog onbekend of en zo ja hoe diep het ravijnjaar 2026 gaat worden dus hiermee is geen rekening gehouden in de concept begroting 2025 en meerjarenraming. Wel is het risico aangehaald dat er op het gebied van financiering vanuit het Rijk zaken kunnen veranderen, zowel in 2025 als verder. In de kadernota is wel aangekondigd dat er gesproken ging worden met het algemeen bestuur over welke mogelijkheden Zaffier heeft om de lasten te verlagen. Dit gesprek heeft inmiddels plaatsgevonden en op 23 mei 2024 is hierover het vervolggesprek. Dit proces zal afgerond zijn voor de kadernota 2026 en de uitkomsten zullen daarin worden meegenomen. Indien noodzakelijk zal er ook een begrotingswijziging 2025 worden voorgelegd aan de gemeenteraden van onze deelnemende gemeenten.

Wat laat de SiSa bijlage zien? Wat is dat, SiSa?

Antwoord: SiSa betekent eenmalige informatieverstrekking, eenmalige accountantscontrole. Met SiSa verantwoorden gemeenten en provincies aan de Rijksoverheid hoe ze de specifieke uitkeringen hebben besteed. Omdat Zaffier voor onze deelnemende gemeenten diverse specifieke uitkeringen doet zit er voor de gedelegeerde taken een SiSa-bijlage in de jaarrekening. Voor de gemandateerde taken wordt een aparte SiSa-bijlage verstrekt aan onze deelnemende gemeenten.

Hoeveel 55+ers zitten er in de bijstand? Hoe ziet de aanpak eruit voor deze groep?

Antwoord:

Aantal inwoners van 55+ die in maart 2024 een uitkering ontvingen.

Leeftijd Gemeente Jaar	2023	2024
56-65		
Bergen (NH)		
BASIS PERSONEN 18 - AOW		
0-6 maanden		
Participatie (meedoen naar ver		2
Werkfit (direct bemiddelbaar)	1	1
Zorg met activiteit		1
13-36 maanden (3 jaar)		
Participatie (meedoen naar ver	6	5
Werken naar vermogen		1
Werkfit met ondersteuning	1	
Zorg	5	6
37-60 maanden (5 jaar)		
Participatie (meedoen naar ver	6	6
Zorg	2	2
7-12 maanden		
Werken naar vermogen		1
Werkfit met ondersteuning	1	
Zorg		2
Langer dan 5 jaar		
Participatie (meedoen naar ver	29	25
Werken naar vermogen	3	4
Zorg	18	19
Zorg met activiteit	1	1
Eindtotaal	73	76

Te zien is dat er een kleine groei in deze groep ten opzichte van vorig jaar. Wat gelijk opvalt is dat de meeste mensen, 64%, al langer dan 5 jaar in de uitkering zit.

Aanpak

In Bergen zijn de klanten goed in beeld bij de consulenten. De consulenten die voor de fusie Bergen bedienden zijn dit ook na het ontstaan van Zaffier blijven doen. Zij zijn goed op de hoogte van wat er speelt bij de aan hun toegewezen inwoners.

Wij leveren maatwerk aan elke inwoner. Dit houdt in dat wij geen speciale aanpak hebben voor deze doelgroep. De consulenten kijken met elke individuele inwoner of en zo ja waar de ontwikkelmogelijkheden zijn. Daarnaast zijn er korte lijnen binnen het sociaal team. Hoe vaak een inwoner gesproken wordt is dan ook per persoon verschillend. Wel is het beleid dat elke inwoner minimaal één keer per jaar gesproken zou moeten worden.

Trajecten

We hebben gekeken naar de trajecten die zijn ingezet. Hierbij hebben we onderscheid gemaakt tussen de groepen korter en langer dan 5 jaar in de uitkering.

In de groep van > 5 jaar volgen 17 mensen een traject. De trajecten zijn uitgesplitst in;

- Vrijwilligerswerk,
- Taalles,
- Werkwinkel,
- Belastbaarheidsonderzoek,
- Dagbesteding,
- Bemiddeling naar werk,
- Zorgbehandeling en
- WMO.

In de groep < 5 jaar volgen 30 mensen een traject. De trajecten zijn uitgesplitst in:

- Vrijwilligerswerk,
- Taalles,
- Werkwinkel
- Dagbesteding,
- Beschut werk,
- Jobcoaching,
- Loonkostensubsidie,
- Zorgbehandeling en
- WMO.